

24.mai 2020

Søndag før pinse

Uranienborg

Når Talsmannen kommer, han som jeg skal sende dere fra Far, sannhetens Ånd som går ut fra Far, da skal han vitne om meg. 27 Men også dere skal vitne, for dere har vært hos meg fra begynnelsen av. (Joh 15,26-27)

Vår tid

Hva slags tid er det vi lever i? Det har blitt gjort uendelig mange forsøk på å karakterisere vår tid, både med positive og negative merkelapper. Men de siste ukene har beskrivelsen vært totalt dominert av én karakteristikk: Vi lever i korona-tiden. Ikke bare nyhetsbildet, men hele vår hverdag har vært preget av et virus. Et nærvær av noe usynlig og smittsomt, noe som begrenser vår utfoldelse og som for noen truer selve livet. En hel verdensorden har blitt satt i spill av noe usynlig og smittsomt.

Hva slags tid er det vi lever i? Jeg vil dele med dere en annen karakteristikk av vår tid. Vår tid er pinsetid. For selv om pinsetiden i kirkeåret først innledes om en uke, lever vi allerede i det som er pinsetidens virkelighet. Alt vi har opplevd med Gud, alle tanker vi har hatt om Gud, all kjærlighet som har blitt oss til del eller som vi har delt videre til andre, alt dette har skjedd i pinsetiden, tiden mellom Åndens komme og Jesu gjenkomst. Pinsetid er også et nærvær av noe usynlig og smittsomt. Vi ikke vet om noe annet for vår del enn at Jesus er usynlig og smittsom og at det er Den hellige Ånd som sprer smitten i verden. Den hellige ånd er Jesu vitne og stedlige representant. For de av dere som er opptatt av kirkeårets høytider: Jesu fødsel tok den tiden en fødsel tar. Påskeuka varte omtrent den tiden en uke varer. Men pinsetiden bare varer og varer. En hel verdensorden har blitt satt i spill av noe usynlig og smittsomt. Den hellige Ånd.

I dag har mange oppmerksomheten rettet mot alt som skal gjenåpnes, restitueres og bygges opp igjen etter nedstengningen. Mye ligger i grus når virusets konsekvenser skal registreres. Og det er snart gjenoppbyggingens tid. Pinsetiden er også byggetid, vi bygger kirke, Guds rike bryter fram overalt og på uventede steder. Denne søndagen møter vi en profet som har noe å si til alle

som skal bygge. Vi skal 2540 år tilbake i tid, året er 520 før Kristus og det er byggetid i Jerusalem. Jødene hadde nettopp kommet tilbake fra nesten hundre år i fangenskap i Babylon. Perserkongen Kyros lot jødene dra hjem igjen, der de fikk beskjed om å bygge opp igjen tempelet i Jerusalem. Byen lå i ruiner, men folket som hadde vendt tilbake, hadde ressurser til å bygge det opp igjen. Likevel gikk arbeidet treigt. Ytre fiender ville hindre gjenoppbyggingen og motivasjonen hos tempelbyggerne sviktet. Da sendte Gud profeten Haggai til Jerusalem. Han er den profeten i hele det gamle testamentet som har den tydeligst avgrensede tjenestetiden, Haggai var profet de fire første månedene av året 520 før Kristus. Da formante han folket til å konsentrere seg om det viktigste, nemlig gjenoppbyggingen av tempelet for Gud. Og han trøstet dem og minnet dem om Guds godhet og trofasthet: *«Vær sterke, sier Herren. Gå i gang med arbeidet! For jeg er med dere, sier Herren over hærskaene. Dette løftet ga jeg dere da dere dro ut fra Egypt. Min Ånd er blant dere. Vær ikke redde!»* Folket fikk motet tilbake og 4 år seinere ble det nye tempelet fullført og innviet for Gud.

Som samfunn har også vi opplevd at mye har stoppet opp, ikke av mangel på motivasjon, men som nødvendig beskyttelse mot noe som er usynlig og smittsomt og som truer oss. Men kanskje noen av dere har opplevd at noe har stoppet opp også på det personlige plan, at mot og helse og krefter svikter. Det behøver ikke være en koronakrise som utløser det. Noen ganger sniker ensomhet og tomhet og frykt seg inn på oss. Da lyser Profetens Haggais ord fra Gud fortsatt: *Min Ånd er blant dere. Vær ikke redde!*

Den hellig ånd er her nå. Den hellige ånd er rett og slett Guds måte å være tilstede og virksom på i vår tid. Ånden gis flere navn. Et av de mest påfallende navnene er det vi leste om i dagens evangelium: Talsmannen. Slik ordet vanligvis ble brukt i den greske omverden, der Johannesevangeliet ble til, var betydningen knyttet til rettssalen og den juridiske praksis. Den latinske oversettelsen bruker ordet *advocatus*. Hvem er det som trenger en advokat? Er det Jesus? Fra en synsvinkel kunne han gjerne trenge det. Da han uttalte disse ordene, var han allerede på vei til å bli dømt. Men da tiden kom, brukte han verken advokat eller sin egen rett til å forsvare seg. Er det disiplene som behøver en advokat? De kunne nok også gjerne trenge det. Mange av dem gikk i døden uten å få særlig mulighet til forsvar overhode.

Det jeg vet er at jeg trenger en advokat! Jeg trenger en som kan tale min sak, ikke fordi jeg har så mye å klage over, men fordi jeg har så mye å svare for. Det er trøst i at Den hellige ånd taler min sak. Men Ånden taler ikke min sak ved å vektlegge formildende omstendigheter eller bortforklaringer. Ånden er Sannhetens ånd og gjør egentlig ikke noe annet enn å løfte fram sannheten. Advokaten vitner om sannheten. Og i Bibelen har sannheten et navn: Jesus Kristus er Sannheten. Ånden *vitner* om Jesus. Å vitne er å fortelle, gjerne mange ganger, hva du har sett og hørt. Det er Den hellige Ånds oppgave å minne oss om Jesu ord og gjerninger, for å skape tro og sette mot i oss. Det er strengt tatt ikke så vanskelig å vitne. Det krever ikke stor fantasi eller kreativitet. Til gjengjeld krever det hukommelse, ærlighet og utholdenhet.

- Hukommelse: Den hellige Ånd husker alt fordi han er ett med Far og Sønn. *Du* kan vitne ved å huske Guds gode berøringer i livet ditt.
- Ærlighet: Den hellige Ånd lyver ikke for han kan ikke fornekte seg selv. *Du* kan vitne ved å si det som det er.
- Utholdenhet: Den hellige Ånd holder ut fordi løftet om hans nærvær gjelder alle dager inntil verdens ende. *Du* kan vitne ved aldri å slutte å lene deg inn til Guds omsorg.

For Ånden er ikke alene om å vitne. Det samme oppdraget gis til disiplene og til oss. Så mye måtte Gud være alene om. Både skapelsen og frelsen skjedde uten det minste bidrag fra vår side. Men å bygge kirke, det gjør Den hellige ånd og vi sammen. Den hellige ånd og vi skal sammen overlevere Ordet, løfte fram historiene, oppmuntre, trøste og styrke alle som bygger med kjærlighetens og godhetens byggesteiner. Den hellige ånd og vi skal sammen representere Jesu kjærlighet i verden.

Amen